

Президенту України Порошенку П.О.

Щодо необґрунтованого присвоєння почесного звання "Заслужений працівник культури України" Авдєєнку А.І. та негативних наслідків даного рішення

27 червня 2018 року Указом Президента України №188/2018 було присвоєно почесне звання "Заслужений працівник культури України" Авдєєнку Андрію Івановичу – члену благодійної організації "Благодійний фонд "Лебедія", м. Запоріжжя.

Ми, українські науковці, журналісти, небайдужі громадяни, занепокоєні присвоєнням цього звання Авдєєнку А.І.

Засоби масової інформації отримали відповідь на запит від Запорізької обласної державної адміністрації щодо присвоєння почесного звання Авдєєнку. У поданні стверджується, що "досягнення Авдєєнка А.І. пов'язані із відродженням української культури і науки, історичної свідомості й національної гідності народу", "праця Авдєєнка допомагає українцям по-новому зрозуміти українське минуле, демонструє багато героїчного і славного":

<https://www.061.ua/news/2091865>

На нашу думку, ці твердження не відповідають дійсності. Крім того, ми не погоджуємося з тезою про те, що праці Авдєєнка "основані на археологічних фактах і глибокому аналізі давньої історії", яка також

викладена у отриманих супровідних документах. Врешті решт, ми переконані, що Авдєєнка **не можна вважати краєзнавцем**, як назвали його ініціатори присвоєння звання.

Сам Авдєєнко презентує свої праці як наукові, а себе, відповідно, називає вченим. Проте **нічого спільного з наукою** його книжки не мають. Це радше плід фантазії автора, якому він надає псевдонаукової форми. На сторінках своїх праць Авдєєнко публікує "відкриття" на кшталт "праукраїнського" характеру Візантійської імперії та існування невідомих науці Запорозьких січей - "Лепетишської" та "Саксаганської". Жодна з цих теорій не знаходить підтвердження ані в українській та світовій історіографії, ані у відомих сучасній науці джерелах.

За часів президентства Віктора Януковича Авдєєнко відстоював ідею існування в минулому **"Донецько-Криворізької Русі" (ДКР)**. Ця гіпотеза виявилася співзвучною з "історичними" аргументами на користь існування сепаратистських проєктів, які Росія намагається втілити в Україні з 2014 року. В ті часи діяльність "вченого" знайшла підтримку з боку лідерів "Партії Регіонів" у Запорізькій області:
<https://subbota.ua/subbota-plus/28396/zaporozhskij-shut-i-matershinni-k-poluchil-gosudarstvennoe-zvanie>

Авдєєнко намагається надати ознак достовірності своїм тезам, наводячі цитати, які нібито належать відомим вченим ХХ століття, насамперед археологам. Проте жодних посилань на ці цитати він не наводить, що порушує всі стандарти наукового стилю. Ця обставина,

а також стиль самих цитат, дозволяють зробити припущення про написання "цитованих" висловів самим Авдеєнком та навмисне приписування їх іншим людям. Так само сумнівно виглядають твердження Авдеєнка про те, що він працював з документами в архівах Ватикану та Стамбулу (посилання на конкретні документи відсутні).

Крім того, Авдеєнка "ловили" на відвертій **фальсифікації** за допомогою фотомонтажу. Одразу в кількох працях він розмістив своє фото на тлі розкопок палеолітичної стоянки Міра неподалік Запоріжжя. Згодом на сайті Запорізької ОДА був знайдений оригінал знімку - як виявилось, він був зроблений не на розкопках, а під час "суботнику" в Запоріжжі, а потім "накладений" на реальний знімок експедиції. За словами археологів, які проводили розкопки на території цього пам'ятника, Авдеєнко жодного разу не з'являвся на них ані в якості учасника, ані в якості гостя. Цей факт був помічений та висвітлений місцевими ЗМІ:

<https://zp.depo.ua/ukr/zp/lyudina-feyk-lyudina-skandal-kim-ye-figurant-guchnoyi-dtp-pid-kiyevom-20171013657707>

Аби надати ваги своїм "теоріям", Авдеєнко називає себе **"академіком"**, не уточнюючи, що це "звання" присвоїла йому не Національна академія наук України, а громадська організація "Українська академія наук". Так само він стверджує, що має звання **адмірала** Військово-морських сил України, хоча це не відповідає дійсності (звання "почесний адмірал України" йому теж присвоїла одна з громадських організацій):

<https://subbota.ua/subbota-pljus/28396/zaporozhskij-shut-i-matershinni-k-poluchil-gosudarstvennoe-zvanie>

Крім того, він публічно хизується званням чи посадою "експерта ЮНЕСКО" та ступенем доктора економічних наук. Жодних підтверджень у відкритих джерелах немає, хоча мали б бути.

Бездоказовими є і регулярні заяви "академіка" про його лекції у провідних університетах планети (включно з Гарвардським), доповіді на престижних європейських наукових конференціях, спільні проекти з неназваними "іноземними професорами" та використання його книжок для викладання "курсу історії козацтва" у всьому світі.

За допомогою таких маніпуляцій ця особа успішно налагодила стосунки із окремими керівниками місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Ці зв'язки Авдєєнко використовує для легітимізації результатів своїх "досліджень", просування їх "в маси".

Написанням книжок Авдєєнко не обмежується, активно діючи на громадській ниві. Найвідомішою ініціативою в цій галузі став розроблений ним проект нового герба Запоріжжя. Ескіз, що мав сумнівний художньо-естетичний рівень та був створений з порушенням геральдичних канонів, викликав обурення значної частини запорізької громади. Завдяки протестам (зокрема публічному зверненню місцевих діячів культури) проект не був включений до порядку денного сесії міськради:

<https://www.061.ua/news/626767>

На критику, спроби дискутувати та уточнюючі питання Авдеєнко реагує агресивно:

<http://imi.org.ua/news/u-zaporijji-gist-gromadskogotb-pochav-krutiti-video-kameru-zaboronyayuchi-yogo-znimati/>

При цьому він вдається до **особистих образ** із використанням **нецензурної лексики** та безпідставних звинувачень опонентів у "роботі на Кремль": <http://zanoza-news.com/?p=50053>

У приватному спілкуванні та публічно Авдеєнко неодноразово **погрожував** журналістам, вченим, громадським діячам та іншим громадянам, які висловлювали сумніви у його "теоріях" чи були незгодні з його ініціативами:

<http://akzent.zp.ua/pod-kievom-zaporozhskij-admiral-avdeenko-ustroil-dt-p-so-smertelnym-ishodom-video/>

Тим, хто опинився у списку "ворогів", Авдеєнко обіцяє не лише абстрактні "великі неприємності", а й кримінальне переслідування та **фізичну розправу**.

Погрози він озвучує як особисто, так і через "посередників".

Наприклад, у 2015 році приятель Авдеєнка, депутат Запорізької міської ради Михайло Левченко за його дорученням передав погрози громадській діячці Наталії Бабенко, яка виступала проти створеного Авдеєнком проекту нового герба. Телефонну розмову Левченка та Бабенко було записано та оприлюднено у мережі інтернет:

<http://iz.com.ua/zaporoje/70552-audizapis.html>

<http://www.vv.com.ua/news/90698>

Через суспільний резонанс Левченко був виключений з депутатської фракції.

Особливу нелюбов Авдєєнка викликають представники **національних меншин**, які мешкають в Україні:

<http://forpost.media/novosti/v-zaporozhe-glava-nacmenshinstv-obratilsja-v-policiju-iz-za-ugroz-v-socsetjah.html>

<http://z-city.com.ua/07-02-17-6-07.02.2017>

У першу чергу це громадяни України болгарського походження, яких він масово записує у "вороги нації". "Чужинське" походження деяких з опонентів від регулярно використовує в якості аргументу під час суперечок.

Восени 2017 року Авдєєнко став учасником смертельної ДТП. Як заявили у поліції, він перебував за кермом у стані сп'яніння:

<https://tsn.ua/video/video-novini/ridni-zagiblogo-pid-chas-dtp-andriya-bez-smertnogo-skarzhatsya-na-blokuvannya-rozsliduvannya.html>

Скандальний імідж та вигадані "досягнення" Авдєєнка у поєднанні з його нібито патріотичною позицією використовувалися антиукраїнськими пропагандистськими ресурсами. У відповідних публікаціях псевдоакадеміка представляли як "типового українського історика" (подаючи здійснені ним фальсифікації як характерну рису науки в Україні) та "обличчя українського патріотизму" (яке в даному випадку має карикатурні риси).

Тривалий час культурна та наукова спільнота регіону сприймала публічну активність Авдеєнка А.І. з іронією, як дотепну гротескную виставу.

Присвоєння Авдеєнку А.І. почесного звання "Заслужений працівник культури України" принципово змінило ситуацію. Виявилось, що він має "особисті заслуги" перед українською державою. І завтра може так статися, що, всупереч здоровому глузду, ця особа крім морального заохочення своїх сумнівних заслуг претендуватиме і на керівні посади в галузі культури. Рішення Президента України не лише завдає удару по авторитету місцевих і центральних органів державної влади, а й підважує національну культурну політику на Запоріжжі загалом. Культурна і наукова спільнота справедливо сумнівається у здатності осіб, що заохочують ксенофобів та пройдисвітів, забезпечити мир та громадській спокій у багатонаціональному регіоні.

Разом із персональною стороною справи заслуговує на увагу і **недоборочесний спосіб подання кандидатури** Авдеєнка А.І. на почесне звання. Дана ініціатива походить від співзасновниці благодійної організації "Благодійний фонд "Лебедія" Мороко Л.В., яка, ігноруючи діючий порядок представлення до присвоєння почесних звань, не забезпечила гласності при висуненні кандидатури Авдеєнка А.І. від колективу фонду. За свідченням двох інших співзасновників фонду, Артюшенка А.І. та Ярошенко-Сумки О.В., вони не знали про ініціативу Мороко Л.В. та не брали участі в обговоренні кандидатури. Незважаючи на можливий конфлікт

інтересів, ініціативу Мороко Л.В. погодив у Запорізькій обласній державній адміністрації її чоловік Мороко В.В., що перебуває на посаді директора Департаменту культури, туризму, національностей та релігій ЗОДА.

Морально-ділові якості Авдеєнка А.І. та викривлення процедури висування його кандидатури дискредитують саму ідею інституту почесних звань. Ми стверджуємо, що присвоєння почесного звання вказаній особі дискредитує вищі органи влади та грає на руку нашим ворогам, які активно просувають тезу про "оперетковість" української державності.

Таким чином, ми вважаємо, що дії та заяви Андрія Авдеєнка:

- дискредитують українську науку (зокрема історичну) та українську культуру,
- підривають авторитет Збройних сил України та Військово-морських сил України як їхньої складової,
- формують псевдонаукові уявлення про минуле України, які не мають нічого спільного з реальністю,
- спотворюють образ українського патріотизму, виступають аргументом антиукраїнських сил, що просувають тезу про "оперетковість" української нації та держави,
- сприяють розпалюванню міжнаціональної ворожнечі, вносять напругу у мирне співіснування представників різних етносів на території України.

Відтак, ми вважаємо надання Авдеєнку А.І. звання "Заслужений працівник культури України" помилковим кроком, що дискредитує систему почесних звань, яка склалася в Україні, а також владу, яка відповідає за надання зазначеного звання.

У зв'язку з вищенаведеними фактами ми вимагаємо скасувати Указ Президента України №188/2018 у частині, що стосується присвоєння почесного звання "Заслужений працівник культури України" Авдеєнку А.І., а також дати чітку публічну оцінку вказаних у зверненні фактів.

Підписали:

1. Турченко Федір Григорович – завідувач кафедри новітньої історії України Запорізького національного університету, доктор історичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, м. Запоріжжя.
2. Мільчев Володимир Іванович – декан історичного факультету Запорізького національного університету, доктор історичних наук, професор, м. Запоріжжя.
3. Відейко Михайло Юрійович – завідувач науково-дослідної лабораторії археології Київського університету імені Бориса Грінченка, доктор історичних наук, м. Київ.
4. Литвиненко Роман Олександрович – завідувач кафедри всесвітньої історії Донецького національного університету імені Василя Стуса, доктор історичних наук, професор, м. Вінниця.

5. Гершкович Яків Петрович – старший науковий співробітник Інституту археології Національної Академії Наук України, доктор історичних наук, заступник голови ВГО "Спілка археологів України".
6. Завгородній Юрій Юрійович – науковий співробітник Інституту філософії ім. Сковороди Національної Академії Наук України, доктор філософських наук, м. Київ.
7. Додонов Роман Олександрович – доктор філософських наук, професор, м. Київ.
8. Семенець Олена Олександрівна – завідувач кафедри теорії комунікацій, реклами і зв'язків із громадськістю Запорізького національного університету, доктор філологічних наук, професор, м. Запоріжжя.
9. Кобалія Дмитро Русланович – завідувач відділом охорони пам'яток Національного заповідника "Хортиця", Заслужений працівник культури України, кандидат історичних наук, м. Запоріжжя.
10. Шиханов Руслан Борисович – доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету, кандидат історичних наук, Заслужений працівник освіти України, м. Запоріжжя.
11. Ягодинська Марина Олександрівна – археолог, пам'яткоохоронець, директор Тернопільського обласного центру охорони та наукових досліджень пам'яток культурної спадщини, кандидат історичних наук, м. Тернопіль.
12. Кривко Ірина Миколаївна – доцент кафедри історії України Запорізького національного університету, кандидат історичних наук, м. Запоріжжя.

13. Іріюглу Юрій Олександрович – доцент кафедри джерелознавства, історіографії та спеціальних історичних дисциплін Запорізького національного університету, кандидат історичних наук, м. Запоріжжя.
14. Нестеренко Людмила Олексіївна – доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету, кандидат історичних наук, м. Запоріжжя.
15. Шелехань Олександр Володимирович – науковий співробітник Інституту археології Національної Академії Наук України, кандидат історичних наук, м. Київ.
16. Гурова Дар'я Дмитрівна – доцент кафедри міжнародного туризму Запорізького національного технічного університету, кандидат географічних наук, м. Запоріжжя.
17. Теліженко Сергій Анатолійович – науковий співробітник Інституту археології Національної Академії Наук України, кандидат історичних наук, м. Київ.
18. Саламаха Ігор Валерійович – кандидат історичних наук, доцент кафедри українознавства Запорізької державної інженерної академії, м. Запоріжжя.
19. Гірік Сергій Іванович – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Державної наукової установи "Енциклопедичне видавництво", старший викладач Національного університету "Києво-Могилянська академія", м. Київ.
20. Винарчук Тетяна Валеріївна – доцент кафедри новітньої історії України Запорізького національного університету, кандидат історичних наук, м. Запоріжжя.

21. Білівненко Сергій Миколайович – голова правління Запорізького наукового товариства ім. Я.Новицького, кандидат історичних наук, доцент кафедри джерелознавства, історіографії та спеціальних історичних дисциплін Запорізького національного університету, м. Запоріжжя.
22. Бойко Петро Анатолійович – к.і.н., науковий співробітник ІУАД НАНУ, м. Запоріжжя.
23. Єльников Михайло Васильович – археолог, доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету, кандидат історичних наук, м. Запоріжжя.
24. Плинокос Дмитро Дмитрович – кандидат економічних наук, м. Запоріжжя.
25. Рижов Сергій Миколайович – старший науковий співробітник Інституту археології Національної академії наук України, кандидат історичних наук, м.Київ.
26. Молдавський Роман Леонідович – доцент кафедри джерелознавства, історіографії та СІД Запорізького національного університету, м. Запоріжжя.
27. Жураковська Леся Вікторівна – кандидат історичних наук, м. Запоріжжя.
28. Олененко Анна Геннадіївна – кандидат історичних наук, м. Запоріжжя.
29. Музичко Олександр Євгенович – доцент, кандидат історичних наук, м. Одеса.
30. Гошко Тетяна Юріївна – археолог старший науковий співробітник НДЛА Київського університету ім. Бориса Грінченка, м. Київ.

31. Зайцев В'ячеслав Олексійович – завідувачий відділом Наукової бібліотеки та архіву Національного заповідника "Хортиця", учасник АТО, кавалер ордену "За мужність" III ст., депутат Запорізької міської ради, м. Запоріжжя.
32. Лисенко Тетяна Миколаївна – заступник генерального директора з наукової роботи Національного заповідника "Хортиця", член спілки краєзнавців, м. Запоріжжя.
33. Стойчев Валерій Михайлович – директор Комунальної установи "Василівський історико-архітектурний музей-заповідник" "Садиба Попова", м. Василівка Запорізької області.
34. Середін Артур Миколайович – директор КЗ "Запорізький обласний центр охорони культурної спадщини" ЗОР, м. Запоріжжя.
35. Кравчук Павло Павлович – історик, головний спеціаліст з питань охорони культурної спадщини департаменту культури і туризму Запорізької міської ради, м. Запоріжжя.
36. Нефедов Валерій Вячеславович – історик, гідроархеолог, реставратор, Заслужений працівник культури України, учасник АТО, м. Запоріжжя.
37. Лініков Володимир Анатолійович – завідувач відділу новітньої історії Запорізького обласного краєзнавчого музею, м. Запоріжжя.
38. Тубольцев Олег Валентинович – науковий співробітник Національного заповідника "Хортиця", м. Запоріжжя.
39. Меркулова Оксана Володимирівна – старший викладач кафедри української мови Запорізького національного університету, кандидат філологічних наук, м. Запоріжжя.
40. Гармаш Ігор Іванович – громадсько-культурний діяч, м. Запоріжжя.

41. Кривоносов Віктор Сергійович – науковий співробітник Національного заповідника “Хортиця”, учасник АТО, м. Запоріжжя.
42. Власов Олег Юрійович – молодший науковий співробітник Національного заповідника “Хортиця”, м. Запоріжжя.
43. Татарінцев Сергій історик – учений секретар апарату управління Національного заповідника "Хортиця", м. Запоріжжя.
44. Дровосекова Оксана Володимирівна – науковий співробітник, начальник Приазовської експедиції ДП НДЦ “Охоронна археологічна служба України Інституту археології Національної академії наук України, м. Запоріжжя.
45. Штатський Максим Олександрович – науковий співробітник НЗ “Хортиця”, м. Запоріжжя.
46. Шумова В.О. – археолог, старший викладач Національного університету “Києво-Могилянська Академія” (пенсіонер), м.Київ
47. Вертепний Роман Володимирович – краєзнавець, м. Запоріжжя.
48. Бабенко Наталія Вікторівна, – голова ГО "Запорізький Колорит", майстер народної творчості, організатор Всеукраїнського фестивалю домашньої консервації на підтримку воїнів АТО, член громадської Ради при виконкомі, м. Запоріжжя.
49. Макаренко Юрій Вікторович – актор вищої категорії КП "Запорізький академічний обласний театр юного глядача" ЗОР, волонтер, м. Запоріжжя.
50. Лобач Наталія Володимирівна – кураторка культурних проєктів, м. Запоріжжя.

51. Алексєєва Олена Іванівна – художній керівник Театру поетичної пісні, член Національної Спілки театральних діячів України, м. Запоріжжя.
52. Селецький Андрій Анатолійович – краєзнавець, член ради Нововоронцовського районного народного краєзнавчого музею, керівник ГО "Військово-історичний клуб "Правий берег", Нововоронцовка.
53. Попандопуло Зоя Харитонівна – археолог, м. Запоріжжя.
54. Козиряцька Світлана Ігорівна – музейник, м. Запоріжжя.
55. Шевцов Андрій Сергійович – музейник, м. Запоріжжя.
56. Петрова Вікторія Юріївна – арт-директорка, співзасновниця театру “Запорізька нова драма”, м. Запоріжжя.
57. Верес Вікторія Анатоліївна – директорка НГО "Культпрожектор", м. Запоріжжя.
58. Барков Ілля В’ячеславович – кандидат історичних наук, науковий співробітник комунального закладу “Запорізький обласний центр охорони культурної спадщини” Запорізької обласної ради, м. Запоріжжя.
59. Палійчук Олена Вікторівна – старший науковий співробітник Національного заповідника “Хортиця”, м. Запоріжжя.
60. Кашаєва Тетяна Олександрівна – історик, м. Запоріжжя.
61. Сидоров Сергій Сергійович – журналіст, керівник ГО "Запорізький центр розслідувань", м. Запоріжжя.
62. Астаф'єв Денис Ідрисович – режисер Дніпропетровського академічного Молодіжного театру, м. Запоріжжя.
63. Андрущенко Едуард Сергійович – журналіст, кандидат історичних наук, м. Київ.

64. Андрух Сергій Юрійович – дизайнер комунального закладу “Запорізька обласна універсальна наукова бібліотека” Запорізької обласної ради, громадський активіст, м. Запоріжжя.
65. Звілінський Сергій Олександрович – історик, голова Гуляйпільського відділення Запорізького наукового товариства ім. Якова Новицького, м. Запоріжжя.
66. Павелко Ігор Сергійович – Наукове товариство ім.Я.Новицького, м. Запоріжжя.
67. Сапронов Олександр Ігорович – викладач історії ЗГК ЗНТУ, історик, м. Запоріжжя.
68. Баранник Юрій Іванович – директор арт-резиденції "Конструктивізм", м. Запоріжжя.
69. Лебедєв Владислав Володимирович – ПУ "Новий Театр", м. Запоріжжя.
70. Василенко Тарас Юрійович – музикант, головний редактор сайту "Z-City", м. Запоріжжя.
71. Косодій Анастасія Андріївна – драматург, ГО "Запорізька нова драма", м. Запоріжжя.
72. Смольєнко Дмитро Анатолійович – фотокореспондент, м. Запоріжжя.
73. Дяченко Михайло Васильович – художник, м. Дніпро.
74. Мороз Костянтин Миколайович, журналіст, волонтер ЗСУ, м. Запоріжжя.
75. Шевченко Богдана Сергіївна – журналіст, газета “Індустріальне Запоріжжя”, м. Запоріжжя.
76. Гонченко Тетяна Олександрівна – журналіст, экс-редактор сайту 061.ua, м. Київ.

77. Мороз Надія Дмитрівна – журналіст, волонтер ЗСУ, м. Запоріжжя.
78. Гуйвик Олексій Віталійович – вчитель історії вищої категорії Осипенківської ЗОШ I-III ст., с. Осипенко Бердянського р-ну Запорізької обл.
79. Сидоренко Максим Анатолійович – волонтер ЗСУ, НГУ та добробатів з 2014 по 2016, голова правління ГО "Чесне Запоріжжя, м. Запоріжжя.
80. Василець Ольга Леонідівна – волонтер ЗСУ, магістр, м. Запоріжжя.
81. Яковенко Аріна Юріївна – волонтерка ЗСУ, м. Запоріжжя.
82. Усенко Олександра Юріївна – аспірантка, м. Запоріжжя.
83. Венжега Руслан Володимирович – підприємець, учасник АТО, м. Запоріжжя.
84. Братусь Ярослава Сергіївна – волонтер, правозахисник, ГО "Український світ", м. Запоріжжя.
85. Черниченко Ксенія Валеріївна – провідний фахівець у банківській установі, м. Запоріжжя.
86. Арич Анна Володимирівна – дизайнер, м. Чернівці.
87. Бєлий Віталій Анатолійович – інженер, м. Запоріжжя.
88. Харківський Іван Олександрович – підприємець, м. Запоріжжя.
89. Зіміна Наталія Володимирівна – волонтер ЗСУ, м. Запоріжжя.
90. Красота Євген Іванович – ветеран АТО, м. Запоріжжя.
91. Гаврилов Л.Г. – пенсіонер, м. Запоріжжя.
92. Жовнер Оксана Володимирівна – бухгалтер, м. Запоріжжя.
93. Василець Максим Володимирович – металург, м. Запоріжжя.

94. Сніжко Юлія Олексіївна – заступниця директора, сфера публічних закупівель, м. Запоріжжя.
95. Короткевич Спартак Олегович – підприємець, м. Вільнянськ Запорізької області.
96. Кожушко Н.І. – домогосподарка, м. Запоріжжя.
97. Іванов Олександр Ярославович – громадський активіст, м. Київ.
98. Христич Д. К. – учасник АТО, м. Запоріжжя.
99. Кісліцин Ігор Вікторович – службовець, м. Запоріжжя.
100. Верозубова Вікторія Олександрівна – голова фермерського господарства, голова ГО "Всеукраїнський конгрес молодих аграріїв України", волонтер ЗСУ (2014-2017), м. Запоріжжя.
101. Пархоменко Андрій Володимирович – підприємець, м. Запоріжжя.
102. Сінченко Сергій Євгенійович – держслужбовець, ветеран АТО, м. Запоріжжя.
103. Мала Лариса Петрівна – військовослужбовець, учасник АТО, м. Запоріжжя.
104. Алексєєва Світлана Олександрівна – голова правління ГО "Центр "Побратим", керівник Центру допомоги учасникам АТО в місті Мелітополь та Мелітопольському районі, м. Мелітополь Запорізької області.
105. Литвиненко Ярослав Анатолійович – адвокат, м. Запоріжжя.
106. Швець В. С. – голова правління ГО "Клуб Ермітаж", м. Запоріжжя.
107. Хімічев Андрій Вікторович – ГО "Запорозька рада ветеранів АТО", м. Запоріжжя.

108. Петрашина Аліна Георгіївна – працівник територіального відділу освіти, м. Запоріжжя.
109. Попова Марина Юріївна – психолог-волонтер, м. Запоріжжя.
110. Савченко Анастасія Володимирівна – громадський активіст, м. Василівка, Запорізька область.
111. Ялова Олена Валентинівна – заступник директора Тов ТБ “Технохім”, м. Запоріжжя.
112. Волкова Вікторія Анатоліївна – вчитель, м. Запоріжжя.
113. Лук'янчиков Михайло Анатолійович – офіцер ЗСУ, м. Одеса.
114. Момот Дар'я Володимирівна – фахівець зі зв'язків з громадськістю, м. Запоріжжя.
115. Швайка Людмила Максимівна – волонтер, волонтерський центр "Солдатський привал", м. Запоріжжя.
116. Корж Мілослав Віталійович – військовослужбовець, учасник бойових дій, м. Запоріжжя.
117. Ярмаркіна Ніна Савеліївна – військовий медик-доброволець, м. Запоріжжя.
118. Власова Тетяна Василівна – волонтер ЗСУ з вересня 2014 по грудень 2016 року, м. Запоріжжя.
119. Сеник Оксана Вікторівна – юрист, Запорізький обласний благодійний фонд "Посмішка дитини", м. Запоріжжя.
120. МалярOVA Жаннета Віталіївна – ГО "Вірю в Україну", волонтер, м. Запоріжжя.
121. Кривоносова Тамара Давидівна – домогосподарка, м. Запоріжжя.
122. Громек Марина Олексіївна – домогосподарка, м. Суми.
123. Кочул Юлія Вікторівна – редактор ТБ, м. Запоріжжя.

124. Харьков Дмитро Вікторович – громадський активіст, заступник директора з питань безпеки БО БФ “Карітас Запоріжжя”, член проводу ВГО “Вільні Люди”, волонтер ЗСУ, м. Запоріжжя.
125. Філіпов М.О. – пересічний громадянин, м. Мелітополь.
126. Здор Роман Сергійович – комерційний директор ТОВ "Комп'ютери-3" (Спецвузавтоматика), м. Запоріжжя.
127. Сидоренко Андрій Анатолійович – дизайнер, учасник АТО, м. Запоріжжя.
128. Дудінська Ірина Владиславівна – провідний інженер відділу взаємодії по визволенню військовополонених, Міністерство оборони України, м. Запоріжжя.
129. Гончаренко Олег Миколайович – поет, прозаїк, перекладач, публіцист, краєзнавець, член Національної спілки письменників України, член Національної спілки журналістів України, волонтер ЗСУ (організація "Небайдужі"), м. Мелітополь.
130. Маляренко Василь Васильович – водій, учасник АТО, м. Мелітополь.
131. Лебідь Олександр Миколайович – керівник ГО "Добрі люди Запоріжжя", м. Запоріжжя.
132. Терехов Єгор Олександрович – пенсіонер, інвалід війни 3 групи, переселенець, учасник війни з Росією, м. Донецьк.
133. Дівочий Олександр Володимирович – учасник АТО, м. Запоріжжя.
134. Волтер Людмила Миколаївна – психолог-волонтер, м. Запоріжжя.
135. Якимчук Денис Іванович – технічний директор, співпрацюю з волонтерами, м. Запоріжжя.

136. Красов Дмитро Юрійович – провідний геодезист ТОВ “ЗТМК”, м. Запоріжжя.
137. Мороз Олена Олександрівна – перекладач, м. Запоріжжя.
138. Горелик Марія Олександрівна – магістр історії, м. Запоріжжя.
139. Нікітіна Наталя Юріївна – журналіст, м. Запоріжжя.
140. Василенко Віталій Сергійович – судовий експерт, м. Запоріжжя.
141. Бессонова Тетяна Ігорівна – психолог, м. Запоріжжя.
142. Балєв Микола Володимирович – викладач болгарської мови та історії запорізької болгарської недільної школи "Светліна", м. Запоріжжя.
143. Передерій Вікторія Олександрівна – службовець, м. Запоріжжя.
144. Ковба Олександр Олександрович – пенсіонер, м. Запоріжжя.
145. Сидоренко Інна Володимирівна – ГО "Чесне Запоріжжя", м. Запоріжжя.
146. Леонтьєва Євгенія Володимирівна – менеджер приватного підприємства, м. Запоріжжя.
147. Лук'янова Ольга Іванівна – старший викладач Запорізького національного технічного університету, м. Запоріжжя.
148. Фоміна Олена Олегівна – психолог, президент ГО "Фонд психотехнологій", волонтер, м. Київ.
149. Літвінов Вадим Олегович – голова громади "Внуки Велеса", м. Запоріжжя.
150. Стащук Інна Павлівна – менеджерка з регіонального розвитку, менеджерка культурних і соціальних проєктів, м. Запоріжжя.
151. Дівоча Ірина Олександрівна – інженер-економіст, м. Царичанка.

152. Симончук Олена – рекламний аґент, м. Київ.
153. Кушнерчук Василь Олександрови – фрілансер, м. Запоріжжя.
154. Караванський Максим Вікторович – підприємець, м. Запоріжжя.
155. Кіров Артем Сергійович – ГО “Вільні люди”, м. Запоріжжя.
156. Векленко Віктор Олексійович – директор Громадського історико-етнографічного ставрографічного Музею Хреста, м. Дніпро.
157. Бабенко Віталій Валентинович – майстер народної творчості, різьбяр, м. Запоріжжя.
158. Дойков Микола Васильович – учасник АТО, м. Запоріжжя.
159. Сокульський Євген Арнольдович – керівник прес-служби Запорізького національного університету, кавалер Ордену Данила Галицького, м. Запоріжжя.
160. Кузьменко Олена Вікторівна – волонтер ЗСУ, м. Запоріжжя.
161. Чельцова Інна Владиславівна – лікар, ГО "Жіноча Сотня Запоріжжя", волонтер ЗСУ, м. Запоріжжя.
162. Бутенко Галина Віталіївна – соціальний педагог, психолог, м. Запоріжжя.
163. Безтужев Денис Валерійович – учасник АТО, співзасновник ГО "Товариство ветеранів АТО Запоріжжя", м. Київ.
164. Москаленко Володимир Анатолійович – журналіст, м. Запоріжжя.
165. Драбинка Олексій Вікторович – стоматолог-волонтер в зоні АТО, м. Запоріжжя.
166. Бережок Світлана Володимирівна – вчитель вищої категорії, історик, м. Запоріжжя.
167. Жуков Олександр Анатолійович – учасник АТО, м. Мелітополь.
168. Федорченко Валентин Володимирович – юрист, м. Запоріжжя.

169. Москаленко Павло Юрійович – солдат, м. Запоріжжя.
170. Майборода Катерина Сергіївна – журналістка сайту "061.ua", кореспондентка "Громадського радіо", м. Запоріжжя.
171. Ващенко Андрій Миколайович – вчитель історії України, м. Запоріжжя.
172. Гаєв Юрій Олександрович – журналіст, зараз на пенсії, м. Запоріжжя.
173. Сабардіна Оксана Миколаївна – журналіст, редактор сайту Деро.Запоріжжя, м. Запоріжжя.
174. Тимченко Ігор Миколайович – ФОП, представник Запорізької обласної громадської організації "Соціальний захист", м. Запоріжжя.
175. Дога Олександр Юрійович – лікар, м. Запоріжжя.
176. Глушко Дмитро Вікторович – голова ГО "Шляхи до життя", м. Запоріжжя.
177. Владикіна Ганна – волонтер ЗСУ, м. Запоріжжя.
178. Жирко Євгеній Вікторович – підприємець, м. Дніпро.
179. Васильєв Віталій Сергійович – учасник АТО, м. Приморськ.
180. Семашкіна Марія – працівник міжнародної організації, м. Запоріжжя.
181. Лукашенко Ігор Ігорович – волонтер, голова ГО "Запорізький автомайдан", м. Запоріжжя.
182. Добряков Олексій Олександрович – голова правління ГО "Свідоме Місто", м. Запоріжжя.
183. Сергієнко Олександр Володимирович – підприємець, м. Запоріжжя.

184. Сергієнко Олександра Володимирівна – дизайнерка, громадська активістка (ГО "Студена", ГО "Не будь байдужим!"), викладачка фізики і математики, м. Запоріжжя.
185. Агеносова Олена Вікентіївна – мешканка міста Запоріжжя.
186. Міщанин Вадим Васильович – службовець, м. Запоріжжя.
187. Андронов Сергій В'ячеславович – громадянин України, м. Запоріжжя.
188. Доброва Наталія – педагог, м. Енергодар.
189. Шнуров Дмитро Ігорович – фізична особа-підприємець, м. Запоріжжя.
190. Гороховець Микола Олексійович – юрист, адвокат, м. Запоріжжя.
191. Шалагаєв Микита Борисович – приватний підприємець, м. Запоріжжя.
192. Степанов Євген Олександрович – розробник програмного забезпечення (B.ASc. in software engineering), м. Запоріжжя.
193. Новгородцева Аліна Олександрівна – редактор сайту "Заноза", м. Запоріжжя.
194. Хулла Тетяна Ігорівна – ФОП, волонтер, м. Запоріжжя.
195. Щедрін Олександр Петрович – юрист, м. Запоріжжя.
196. Шевченко Марина Теймуразівна – медичний працівник (провізор), м. Запоріжжя.
197. Шевченко Катерина Сергіївна – журналіст, м. Запоріжжя.
198. Атаманчук Інеса Валентинівна – журналіст, м. Запоріжжя.
199. Христоева Юлія Юріївна – завідувача архівом на підприємстві, м. Запоріжжя.
200. Хаброва Марія Едуардівна – волонтер ЗСУ, м. Запоріжжя.

201. Писаренко Максим Олександрович – менеджер, м. Запоріжжя.
202. Казанець Марія Сергіївна – студентка Національної Академії Образотворчого мистецтва і архітектури, м. Дніпро.
203. Шагабудтдинова Ельміра Маратівна – журналіст, м. Запоріжжя.
204. Бабкін Сергій Ігорович – самозайнята особа, м. Запоріжжя.
205. Сліпченко Олег Олексійович – менеджер, м. Запоріжжя.
206. Ігор Самокиш – Аспірант ЗНУ, журналістика м. Запоріжжя.
207. Скалозуб Станіслав Миколайович – член команди популяризаторів науки у fb.com/prostonauka.in.ua, м. Запоріжжя.
208. Рощупкіна Анна Миколаївна – менеджер, у декретній відпустці, м. Запоріжжя.
209. Пістунова Валентина Іванівна – пенсіонер, м. Запоріжжя.
210. Безрук Максим Миколайович – ведучий інженер-програміст, магістр системного аналізу та управління, бакалавр прикладної математики, м. Харків.
211. Якунін Олег Іванович – головний редактор Запорізького порталу, м. Київ.
212. Харченко Владислав Едуардович – бакалавр психології, м. Запоріжжя
213. Степаненко Дмитро Леонідович – історик, учасник АТО, м. Запоріжжя.
214. Вар'ян Оксана Олександрівна – заступниця директора Запорізького обласного центру охорони культурної спадщини, м. Запоріжжя.
215. Батуро Ольга Олексіївна – випускник історичного факультету, м. Вільнянськ.
216. Рашевська А.А. – аспірант ХДАДМ, м. Запоріжжя.

217. Мирошниченко Максим Юрійович – заступник директора КП “Агенція Управління проектами Дніпропетровської обласної ради”, м. Дніпро.
218. Гаваньчук Олексій Тарасович – програміст, front-end developer, м. Долина, Івано-Франківська область.
219. Сиволап Михайло Павлович – директор Черкаського міського археологічного музею Середньої Наддніпрянщини, археолог, м. Черкаси.
220. Іванченко Ігор Леонідович – журналіст, м. Кам'янське, Дніпропетровська область.
221. Макаренко Сергій Володимирович – громадська організація інвалідів-осіб з пересадженими органами "Надія на життя", заступник голови правління, м. Запоріжжя.
222. Лазутін Олександр Миколайович – видавець: директор, головний редактор видавництва "Дике Поле"; заступник кошового отамана ЗВН "Запорозка Січ", м. Запоріжжя.
223. Хом'юк Ярослав Юрійович – маркетолог, у 2014-15 рр. волонтер, м. Волочиськ.
224. Бородіна Антоніна Миколаївна – тимчасово безробітна, м. Запоріжжя.
225. Сахно Ольга Валеріївна – аспірантка історичного факультету Запорізького національного університету, м. Запоріжжя.
226. Фокіна Людмила Миколаївна – аспірантка кафедри джерелознавства, історіографії та спеціальних історичних дисциплін історичного факультету Запорізького національного університету, м. Запоріжжя.
227. Овсянікова Ганна Сергіївна – студент, м. Одеса.

228. Гриценко Юрій Вікторович – директор рекламної агенції “Орбіта-ЮГ”, м. Запоріжжя.
229. Гриценко Микита Юрійович – СПД, магістр спеціальності "Економічна Кібернетика", м. Запоріжжя.
230. Лех Ірина Іванівна – Комітет громадського контролю в Запорізькій області, м. Запоріжжя.
231. Лукін Сергій Миколайович – ДемАльянс, м. Запоріжжя.
232. Мороз Володимир Іванович – історик, м.Київ.
233. Дубовик Анатолій Вікторович – громадянин України, м. Дніпро.
234. Криволапов Михайло Костянтинович - журналіст, м.Запоріжжя, проживаю у Києві.
235. Потоцька Євгенія Юріївна – небайдужий громадянин, м. Запоріжжя.
236. Зімін Олександр Олександрович – учасник АТО, м. Запоріжжя.
237. Коваль Антон Юрійович – підприємець, м. Запоріжжя.
238. Богданов Наріман Незіфович – учасник АТО, м.Запоріжжя.
239. Кузнецов Володимир Олександрович – учасник АТО, м. Запоріжжя.
240. Хрустальов Ярослав Вікторович – військовий,учасник АТО, м. Мелітополь.
241. Попов Олександр Михайлович – національна спілка краєзнавців ЗОО, м. Запоріжжя.
242. Гурський Ілля Олександрович – бізнесмен, учасник археологічних експедицій, м. Запоріжжя.
243. Пеннер Віктор Олегович – пенсіонер, краєзнавець, м. Запоріжжя.

244. Стіна Наталія Миколаївна – заступник редактора районної газети "Червоний промінь, м. Запоріжжя.
245. Бєлишев Ігор Володимирович – ведучий інформаційних програм телеканалу tv5, м. Запоріжжя.
246. Ненашева Марія Олександрівна – волонтер ЗСУ, м. Запоріжжя.
247. Харченко Геннадій Олександрович – військовослужбовець, командир гармати, учасник АТО, м. Запоріжжя.
248. Сквордякова Наталя Володимирівна – заступник керівника обласного центру допомоги учасникам АТО, м. Запоріжжя.
249. Радченко Симон Богданович – студент, археолог, м. Київ.
250. Нефьодова Ірина Леонідівна – голова Запорізького відділення ВГО "Всеукраїнський бухгалтерський клуб", м. Запоріжжя.
251. Єрмолаєва Ксенія Вадимівна – викладач іноземних мов, перекладач, волонтер ЗСУ, м. Запоріжжя.
252. Карпенко Володимир Анатолійович – пенсіонер, краєзнавець, м.Бердянськ Запорізької області.
253. Ткаченко Галина Леонідівна – лікар, волонтер ЗСУ, м. Запоріжжя.
254. Нестеренко Наталія Володимирівна – учитель-методист Новогупалівського НВК, с. Новогупалівка Вільнянського району Запорізької області.
255. Лобода Денис Олександрович – ГО "Чесне Запоріжжя", м. Запоріжжя.
256. Шаповалов Сергій Юрійович – керівник миротворчого клубу, ветеран АТО (боєць 1-ї хвилі 79 ОДШБр), волонтер, помічник депутата міської ради, м. Запоріжжя.

257. Пріт Людмила Іванівна – заступник директора з виробництва ТОВ НВФ МІДА, лтд, голова благодійного фонду "Щаслива родина", волонтер з 2014 р, членкиня ГО "Вірю в Україну", м. Запоріжжя.
258. Погорелий Іван Сергійович – адвокат, учасник АТО, м.Київ.
259. Капустіна Юлія Олександрівна – лікар, м. Запоріжжя.
260. Чельцова Євгенія Юріївна – вчитель фізики, м. Запоріжжя.
261. Шмигля Наталія Федорівна – волонтер ЗСУ, м. Запоріжжя.
262. Кузнецов Олег Олександрович – м. Запоріжжя.
263. Мельниченко Олеся Вікторівна – учасник АТО, м. Запоріжжя.
264. Сомов Іван Андрійович – вчитель української мови, учасник АТО, м. Дніпро.
265. Інашвілі Олексій Олександрович – керуючий партнер Юридичної фірми "Інашвілі та партнери", м. Запоріжжя.
266. Дзига Євгеній Володимирович – актор, "Запорізький академічний обласний театр юного глядача", учасник АТО, м. Запоріжжя.
267. Гнатюк Віктор Олександрович – лейтенант ЗСУ, учасник АТО/ООС, м. Маріуполь.
268. Міщенко Микола Іванович – учасник АТО, робітник заводу "Мотор-Січ", м. Запоріжжя.
269. Душник Федір Іванович – правник, м. Херсон.
270. Панцаков Сергій Юрійович – адвокат, учасник АТО, м. Запоріжжя.
271. Бернацька Наталія Юріївна – вчитель української мови та української літератури, м. Токмак.
272. Козар Віталій Петрович – ліквідатор аварії на Чорнобильській АЕС, м. Кам'янка-Дніпровська, Запорізька область.

273. Кордупа Максим Вікторович – юрист, учасник АТО, кавалер ордену "За мужність" 3 ступеню, м. Запоріжжя.
274. Лук'янова Інна Анатоліївна – керівник волонтерського центру "Бандерівське ательє на Матросова", волонтер ЗСУ, підприємець, цитолог, м. Запоріжжя.
275. Монець Євген Михайлович – психолог, учасник АТО, м. Запоріжжя.
276. Кіт Володимир Анатолійович – телеоператор 1-ї категорії, телеканал "МТМ", м. Запоріжжя.
277. Володимир Волик – пожежник, учасник АТО у складі ЗСУ, м. Запоріжжя.
278. Козакова Олена Володимирівна – вчитель-дефектолог, м. Запоріжжя.
279. Войта Оксана Олександрівна – вчитель історії України, м. Запоріжжя.
280. Штатська Дарья Олегівна – старший адміністратор відділу музейних комунікацій Національного заповідника "Хортиця", м. Запоріжжя.
281. Марковський Денис Вадимович – підприємець, м. Запоріжжя.
282. Ливада Максим Ігорович – приватний підприємець, м. Запоріжжя.
283. Петухов Валентин Станіславович – фрілансер, м. Запоріжжя.
284. Третьяк Олена Віталіївна – головний бухгалтер, співпрацюю з волонтерами, м. Запоріжжя.
285. Малєєва Віра Іванівна – інженер-конструктор, м. Запоріжжя.
286. Супрун Дмитро Валерійович – юрист, м. Київ.

287. Чайка Ольга Василівна – старший науковий співробітник Запорізького обласного краєзнавчого музею, м. Запоріжжя.
288. Пругло Роман Вадимович – аспірант історичного факультету Запорізького національного університету, м. Запоріжжя.
289. Черних Тетяна Григорівна – завідувачка відділом рідкісних та цінних документів КЗ ЗОР “Запорізька обласна універсальна наукова бібліотека”, волонтер ЗСУ, м. Запоріжжя.
290. Погорілий Микола Миколайович – волонтер ЗСУ, с. Ново-Олександрівка, Запорізька обл.
291. Шаріпов Олександр Анатолійович – студент Запорізького національного університету, журналіст, м. Запоріжжя.
292. Шевченко Олена Борисівна – молодший науковий співробітник Одеського археологічного музею НАН України, м.Одеса.
293. Добрянський Володимир Казимирович археолог-краєзнавець, член НТШ ім. Т.Г. Шевченка, ЕКО "Зелений Світ", учасник ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС, с. Нагірянка (присілок Марилівка) Чортківського р-ну Тернопільської обл.
294. Осипенко Максим Сергійович – науковий співробітник, сектор "Середньовічна археологія" відділу збереження фондів Національного музею історії України, учасник АТО, м.Київ.
295. Ярослав Бехтер – дизайнер-реставратор, м. Запоріжжя.
296. Куліш Павло Миколайович – ГО "Національна безпека України, м. Запоріжжя.
297. Лисов Андрій Іванович – сімейний лікар, м. Мелітополь, Запорізька обл.
298. Івахненко Руслан – столяр-реставратор, м. Запоріжжя.
299. Антибура Юлія Петрівна – історик, аспірант, м. Запоріжжя.

- 300. Гоц Олександр Євгенійович – працівник ЗМІ, м. Запоріжжя.
- 301. Онищенко Роман Сергійович – редактор, м. Запоріжжя.
- 302. Поцелуйко Костянтин Леонідович – підприємець, м. Запоріжжя.
- 303. Саєнко Валерій Миколайович – історик, м. Токмак.
- 304. Водоп'ян Вікторія Вікторівна – музейник, м. Запоріжжя.

